

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Políticas de integración social da inmigración		Código	615472205
Titulación	Mestrado Universitario en Migracións Internacionais: Investigación, Políticas Migratorias e Mediación Intercultural			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación		Correo electrónico		
Profesorado		Correo electrónico		
Web	www.esomi.es			
Descrición xeral	Materia na que se profundiza sobre os principios e ideais que orientan as políticas de integración da inmigración estranxeira nos países de acollida, así coma nas ferramentas conceptuais e estatísticas dispoñibles para aprender o efecto e evolución de ditas políticas ou da súa ausencia.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A4	Profundidade na análise dos movementos migratorios asociados á historia e á situación actual de Galicia, como orixe e como destino
A5	Comprender os argumentos filosóficos e xurídicos tras as distintas perspectivas sobre as migracións internacionais e as problemáticas sociais que xeran.
A6	Dominar as principais fontes de documentación estatística e bibliográfica que lle permita manterse informado e iniciar e programar estudos exploratorios sobre temáticas relacionadas coas migracións internacionais
A9	Manexar os conceptos fundamentais no estudo das migracións internacionais
A10	Coñecer suficientemente os autores e traballos de maior relevancia académica e profesional
A11	Ter suficiente capacidade de abstracción para presentar o fenómeno migratorio dende unha perspectiva macro-sociolóxica e na súa relación máis ampla coa estrutura social e o mercado de traballo
B1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B7	Resolver problemas de forma efectiva
B9	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B10	Traballar de forma colaboradora
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Capacidade para interpretar, seleccionar e valorar conceptos adquiridos noutras disciplinas do ámbito social
B13	Capacidade para a aprendizaxe de novos métodos e teorías, que doten dunha gran versatilidade para adaptarse a novas situacións
B14	Comunicar por escrito e oralmente os coñecementos procedentes da linguaxe científica
B15	Capacidade para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e de comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas
C1	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

C4	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
----	--

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Desenrolar a comprensión dos principios que orientan as distintas medidas e políticas dirixidas á integración dos migrantes nas sociedades de acollida.	AM4 AM5 AM9	BM1 BM3 BM9 BM14	CM1 CM4
Ter dominio sobre os indicadores de integración como criterios de valoración das políticas migratorias de integración.	AM6 AM9	BM2 BM4 BM7 BM10 BM12 BM13 BM15	CM4
Coñecer algúns dos principais plans de integración que se están desenrolando en Europa e tendo en conta as distintas escalas xeográficas e políticas nas que operan.	AM6 AM10 AM11	BM3 BM7 BM11 BM15	CM1 CM4

Contidos	
Temas	Subtemas
Introdución	Presentación do programa e da metodoloxía da materia Perspectivas teóricas sobre os distintos modelos de integración: do asimilacionismo ao multiculturalismo
A teoría decolonial e o seudíalogo coas Ciencias Sociais	A formación histórico-mundial do racismo/sexismo epistémico como fundamento epistemolóxico das Ciencias Sociais e a universidade occidentalizada: ¿qué significa decolonizar as Ciencias Sociais? Zona do ser e zona do non ser: Estudos de migración e epistemoloxía Ciencias Sociais, políticas de migración e produción de coñecementos Políticas de integración e decolonización dos centros metropolitanos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A4 A5 A6 A9 A10 A11 B1 B2 B3 B4 B7 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 C1 C4	0	70	70
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Traballos tutelados	A materia avaliarase a través da realización dun traballo de reflexión sobre as leituras recomendadas e os contidos explicados durante as clases. Este traballo será o criterio principal de avaliación para a modalidade a distancia e presencial.
---------------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	No desenrolo do traballo tutelado global do módulo recoméndase especialmente a consulta co profesorado responsable, especialmente para acordar os criterios de calidade que procede empregar. Estas consultas faranse a modo de titorías presenciais ou a distancia, preferiblemente concertadas con anticipación por e-mail (belen.fernandez.suarez@udc.es). Por outra parte, tamén se admite e promoven as consultas a través de correo electrónico, foros de debate, e potenciaranse as comunicacións telefónicas a través de internet, especialmente para a modalidade de ensinanza a distancia.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A4 A5 A6 A9 A10 A11 B1 B2 B3 B4 B7 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 C1 C4	Se cumpre co mínimo establecido de asistencia rexistrada (matrícula presencial) e de visualización e consulta dos materiais colgados na moodle (o propio sistema rexistra o número de consultas realizadas polo alumnado aos materiais), o/a alumno/-a poderá ser avaliado/-a a través dun traballo global para o módulo de políticas migratorias. Para dito traballo se establecerán uns criterios e unhas leituras que o alumnado debe traballar para a súa correcta realización. Este traballo é idéntico para a modalidade de ensino presencial e de ensinanza a distancia.	100

Observacións avaliación

No caso de non poder acceder ou de non superar a avaliación a través do traballo tutelado, ten dereito a un examen na convocatoria oficial. Este exame será presencial e por escrito para o alumnado matriculado nesta modalidade, e un examen oral para o alumnado matriculado na modalidade a distancia (con vídeo-chamada).
--

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cachón Rodríguez, L. (2008). La integración de y con los inmigrantes en España: debates teóricos, políticas y diversidad territorial. <i>Política y Sociedad</i> 45(1) - De Lucas, J. y L. Díez Bueso (2006). <i>La integración de los inmigrantes</i>. Madrid, Centro de Estudios Políticos y Constitucionales. - Izquierdo Escribano, A. y León-Alfonso, S. (2008). La inmigración hacia dentro: argumentos sobre la necesidad de la coordinación de las políticas de inmigración en un Estado multinivel. <i>Política y Sociedad</i> 45(1) - Grosfoguel, Ramón (2012). La descolonización del conocimiento: diálogo crítico entre la visión descolonial de Frantz Fanon y la sociología descolonial de Boaventura de Sousa Santos. CIDOB: Barcelona - Grosfoguel, Ramón (2012). Ismamofobia epistémica y Ciencias Sociales coloniales. Casa Árabe: Madrid, págs. 47-60 - Grosfoguel, Ramón (2012). Retos de los estudios étnicos en Estados Unidos y en el sistema universitario global occidentalizado: entre el multiculturalismo liberal, las políticas de identidad, la colonización de la disciplina. <i>Relaciones Internacionales</i>, nº. 19 - Grosfoguel, Ramón (2009). Los derechos humanos y el antisemitismo después de Gaza. <i>Universitas Humanística</i>, nº. 68, págs. 157-178 - Grosfoguel, Ramón (2008). Hacia un pluriversalismo transmoderno decolonial. <i>Tábula Rasa</i>, nº. 9, págs. 199-216 - Grosfoguel, Ramón; Maldonado-Torres, Nelson (2008). Los latinos, los migrantes y la descolonización del imperio estadounidense en el siglo XXI. <i>Tábula Rasa</i>, nº. 9, págs. 177-130 - Grosfoguel, Ramón (2007). Migrantes coloniales caribeños en los centros metropolitanos del Sistema-Mundo: Los casos de Estados Unidos, Francia, los Países Bajos y el Reino Unido. CIDOB: Barcelona - Grosfoguel, Ramón (2007). Los latin@s y la descolonización del imperio estadounidense en el siglo XXI. <i>Revista Tábula Rasa</i>, nº. 6, pp. 115-135 - Grosfoguel, Ramón (2006). La descolonización de la economía política y los estudios postcoloniales: transmodernidad, pensamiento descolonial y colonialidad global. <i>Tábula Rasa: Revista de Humanidades</i> - Laparra, Miguel (2003). <i>Extranjeros en el purgatorio</i>. Barcelona, Bellaterra - Rex, John (2002). <i>Multiculturalismo e integración política en el estado nacional moderno</i>. Isegoría 26 - Sayad, Abdelmalek (2010). <i>La doble ausencia: de las ilusiones del emigrado a los padecimientos del inmigrado</i>. Rubí: Anthropos - Telles, Edward E. (2011). <i>Generaciones excluidas: mexicano-estadounidenses, asimilación y raza</i>. Madrid: CIS - Waters, M.C. y Jiménez, T.R. (2005). Assessing immigrant assimilation: new empirical and theoretical challenges. <i>Annual Review of Sociology</i> 31 - De Sousa Santos, Boaventura y Meneses, Maria Paula (eds.) (2014). <i>Epistemologías del Sur (Perspectivas)</i>. Editorial Akal <p>A lo largo del curso se presentará y discutirá abundante bibliografía complementaria y otras fuentes de información disponibles para profundizar sobre el temario del programa</p>
<p>Bibliografía complementaria</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cachón, Lorenzo (2011). <i>Inmigración y conflictos en Europa: aprender para una mejor convivencia</i>. Barcelona: Hacer - Zapata Barrero, Ricard (2004). <i>Multiculturalidad e inmigración</i>. Madrid: Síntesis - Zapata Barrero, Ricard (dir.) (2009). <i>Políticas y gobernabilidad de la inmigración en España</i>. Barcelona: Ariel - Martiniello, M.; Rath, J. (ed.) (2010). <i>Selected Studies in International Migration and Immigrant Incorporation</i>. Amsterdam: Amsterdam University Press

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Teoría das migracións internacionais/615472110

Definicións e indicadores de acollida, instalación e integración/615472201

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Políticas de control de fluxos e de admisión da poboación estranxeira/615472204

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías